

Warszawa, dnia 7 marca 2014 r.

NEWSLETTER PRAWNY

ORZECZNICTWO TK

Brak zagwarantowania województwom zachowania istotnej części dochodów własnych do realizacji zadań własnych jest niezgodny z konstytucją.

4 marca 2014 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Sejmiku Województwa Mazowieckiego dotyczący przepisów o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i autostradach płatnych.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 31 oraz art. 25 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w zakresie, w jakim nie gwarantują województwom zachowania istotnej części dochodów własnych dla realizacji zadań własnych, są niezgodne z art. 167 ust. 1 i 2 w związku z art. 166 ust. 1 konstytucji oraz nie są niezgodne z art. 9 ust. 5 Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego, sporządzonej w Strasburgu dnia 15 października 1985 r.

Powyższe przepisy we wskazanym zakresie tracą moc obowiązującą z upływem osiemnastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.¹

ZMIANY W PRAWIE

4 marca 2014 r. weszły w życie przepisy rozszerzające katalog dopuszczający pracę w niedziele i święta.

Zmienione przepisy Kodeksu pracy zezwalają na pracę w niedziele i święta także przy wykonywaniu prac:

- a) polegających na świadczeniu usług z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub urządzeń telekomunikacyjnych w rozumieniu przepisów prawa telekomunikacyjnego, odbieranych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zgodnie z przepisami obowiązującymi odbiorcą usługi, dni, które są w Polsce dniami wolnym od pracy, są u niego dniami pracy,
 - b) zapewniających możliwość świadczenia usług, o których mowa w lit. a.
- Pracodawca ma zaś obowiązek zrekompensować tę pracę innym dniem wolnym od pracy.²

¹ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2014 r., Sygn. akt K 13/11, Źródło: www.trybunal.gov.pl.

² Źródło: www.lex.online.wolterskluwer.pl, art. 151 (10) i 151 (11) Kodeksu pracy.

PROJEKTY ZMIAN W PRAWIE

1. Zwiększenie ochrony dzieci i młodzieży przed przestępstwami na tle seksualnym.

W Sejmie uchwalono ustawę o zmianie Kodeksu karnego oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja służy wdrożeniu regulacji unijnych poszerzających ochronę dzieci i młodzieży przed przestępstwami na tle seksualnym. Uchwalone zmiany to przede wszystkim:

- uznanie za niezgodne z prawem treści pornograficznych z udziałem małoletnich do 18 roku życia,
 - karanie kontaktów seksualnych z osobami poniżej 18 lat, jeżeli będą się wiązały z przekazaniem korzyści majątkowej, osobistej lub nadużyciem zaufania,
 - wydłużenie okresu przedawnienia karalności przestępstw o charakterze seksualnym, których ofiarami są małoletni - przedawnienie nastąpi dopiero po ukończeniu przez ofiarę 30 roku życia,
 - produkcja, utrwalanie, uzyskiwanie i przechowywanie w celu rozpowszechniania pornografii dziecięcej będzie zagrożone karą do 12 lat (a nie jak ma to miejsce w obecnym stanie prawnym do 8 lat więzienia),
 - zastąpienie w art. 202 § 4a Kodeksu karnego sformułowania "sprowadza" zwrotem "uzyskuje", który ma szerszy zakres znaczeniowy, ponieważ odnosi się także do przypadków samego tylko przeglądania materiałów pedofilskich udostępnionych przez inne osoby,
 - zakaz prowadzenia reklamy i promocji pornografii w stosunku do małoletnich poniżej 15 roku życia,
 - zmiany o charakterze prewencyjnym np. w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572), której celem jest zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży podczas różnego rodzaju form zorganizowanego wypoczynku - kandydatami na wychowawców lub kierowników wypoczynku dzieci i młodzieży nie będą mogły być osoby karane w przeszłości za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej.
- Dalsze prace nad nowelizacją będą toczyły się w Senacie.³

2. Zmiany w postępowaniu dyscyplinarnym wobec adwokatów i radców prawnych.

Dnia 19 lutego 2014 r. do kancelarii marszałka Senatu wpłynął senacki projekt nowelizacji ustawy prawo o adwokaturze oraz ustawy o radcach prawnych zakładający m.in. następujące zmiany zmierzające do usprawnienia postępowania dyscyplinarnego:

- doręczanie korespondencji w toku postępowania dyscyplinarnego, w tym wprowadzenie tzw. doręczenia zastępczego,
- wydłużenie terminów przedawnienia deliktów dyscyplinarnych,
- modyfikację zasad sporządzania i doręczania uzasadnień orzeczeń i postanowień kończących postępowanie dyscyplinarne,
- możliwość prowadzenia postępowania w przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego,

³ Opracowanie: Daniel Wojtczak, RPE WK, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

- przesądzenie, że prawomocne orzeczenie w zakresie kary pieniężnej oraz kosztów postępowania stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego.⁴

CIEKAWOSTKI & INNE

ETPCz: wojna nie przerwała biegu terminu do wniesienia powództwa.

Europejski Trybunał Praw Człowieka wyrokiem z 25 lutego w sprawie przeciwko Bośni i Hercegowinie uznał, iż upływ terminu procesowego do wniesienia powództwa do sądu pracy - pomimo wojny z lat 1992-95 i częściowej blokady ówczesnego wymiaru sprawiedliwości - nie naruszył prawa do rzetelnego procesu.

Skargę do Trybunału wniósł obywatel Bośni i Hercegowiny, który w 1993 r. został zwolniony z pracy przez sarajewską firmę. Z uwagi na pobyt za granicą skarżący dopiero w 1996 r. zaskarżył swoje zwolnienie z pracy do sądu. Powództwo zostało odrzucone z uwagi na upływ terminu procesowego. Zdaniem skarżącego termin ten powinien jednak ulec zawieszeniu z uwagi na blokadę Sarajewa i wojnę w byłej Jugosławii. Skarżący zarzucił przed Trybunał naruszenie prawa do rzetelnego procesu tj. art. 6 ust. 1 Konwencji o prawach człowieka.

Trybunał nie zgodził się z tą argumentacją i nie stwierdził naruszenia Konwencji. Wskazał natomiast na szczegółowe rozpatrzenie wszystkich okoliczności sprawy przez sądy krajowe oraz na fakt, iż zgodnie z obowiązującym prawem krajowym zawieszenie biegu terminów procesowych w sprawach cywilnych stosowane jest jedynie względem osób, które w latach 1992-95 służyły w wojsku lub pełniły służbę szczególnie istotną z punktu widzenia obronności kraju.

Wskazuje się, iż w rzeczywistości istotę tego rozstrzygnięcia stanowi podkreślenie praktycznego zastosowania zasady pomocniczości Trybunału w stosunku do krajowego wymiaru sprawiedliwości. Wyrok ten w rzeczywistości bardziej odnosi się więc do jakości pracy krajowego wymiaru sprawiedliwości, niż do kwestii zasadności zawieszania biegu terminów procesowych w sprawach cywilnych/z zakresu prawa pracy w czasie działań wojennych.⁵

⁴ Opracowanie: Katarzyna Żaczekiewicz-Zborska, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

⁵ Tak wynika z wyroku Trybunału z 25 lutego 2014 r. w sprawie nr 15835/08, Lončar przeciwko Bośni i Hercegowinie., opracowanie: Katarzyna Warecka, źródło: www.kancelaria.lex.pl.